

विज्ञान आणि तंत्रज्ञान (भाग 2) : कृतिपत्रिका 2 री

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

सूचना : (i) सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.

(ii) आवश्यक तेथे सुबक व नामनिर्देशित आकृत्या काढा.

(iii) बोर्डाच्या सूचनेनुसार 20% गुणांचे प्रश्न इयत्ता नववीच्या अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.

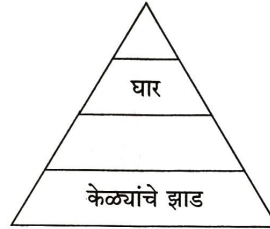
प्र. 1. (अ) पुढील उपप्रश्न सोडवा :

5

(1) सहसंबंध ओळखून अपूर्ण सहसंबंध पूर्ण करा :

इंटरफेरॉन : ----- :: इरिथ्रोपायटीन : ऑनिमिआ

(2) पुढील आकृतीचे निरीक्षण करा व योग्य शब्द रिकाम्या जागी भरून आकृती पूर्ण करा :

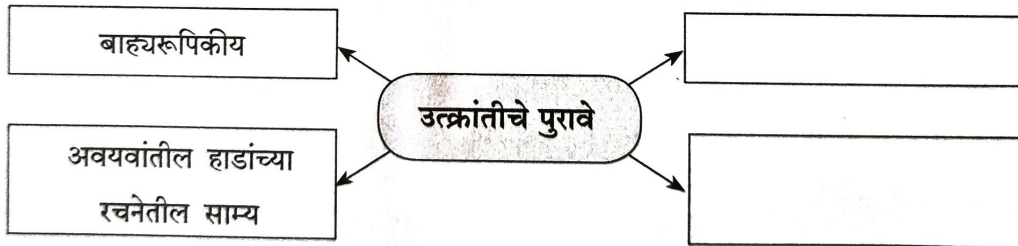
(3) वेगळा घटक ओळखा :

IPCC, UNEP, IUCN, BNHS.

(4) नावे द्या :

डासांच्या दंशामुळे होणारे दोन रोग.

(5) आकृती पूर्ण करा :

(ब) योग्य पर्याय निवडून पुढील विधाने पुन्हा लिहा :

5

(1) पुढीलपैकी कोणता प्राणी आपल्या शरीराच्या तुटलेल्या भागाची पुननिर्मिती करू शकतो?

(a) झुरळ (b) बेडूक (c) चिमणी (d) तारामासा

(2) पुढीलपैकी कोणती प्रजाती भारतीय तांदळाची नाही?

(a) हाय झॅक (DRR धान 45) (b) पुसा 1592 (c) आदित्य HD2781 (d) तेलंगणा सोना

(3) रासायनिकदृष्ट्या 4% व्हिनेगरचे नाव काय?

(a) ईथेनॉल (b) ऑसेटिक आम्ल (c) नायट्रिक आम्ल (d) टार्टरिक आम्ल

, यांपैकी सर्वोच्च भक्षक कोणता?

(a) ससा (b) गाय (c) मासा (d) खंड्या पक्षी

ढीलपैकी कोणते कार्य रायझोबिअम करते?

विनायट्रीकरण (b) नायट्रोजन स्थिरीकरण (c) अमोनीकरण (d) नायट्रीकरण

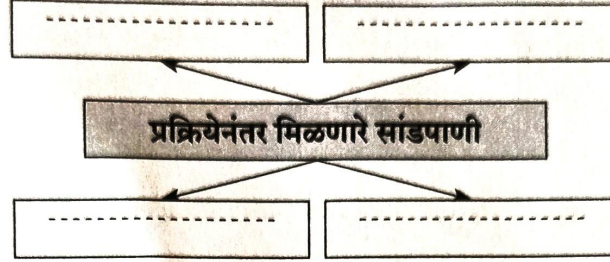
प्र. 2. पुढील उपप्रश्न सोडवा : (कोणतेही पाच)

10

- (1) पुढील दिलेल्या टाकाऊ पदार्थांचे विघटनशील व अविघटनशील या दोन गटांमध्ये वर्गीकरण करा :
प्लास्टिक, रबर, भाजीपाला, शेण.

विघटनशील टाकाऊ पदार्थ	अविघटनशील टाकाऊ पदार्थ
.....
.....

- (2) पुढील संकल्पनाचित्र पूर्ण करा :

- (3) पुढील चिन्हाचे निरीक्षण करा :

या चिन्हाचा अर्थ काय? त्याकडे दुर्लक्ष केल्यास कोणकोणत्या आपत्ती ओढवू शकतात?

- (4) शास्त्रीय कारण लिहा :

आईवडिलांचे काही गुणधर्म त्यांच्या अपत्यात येतात.

- (5) जर आपण योग्य वापर केला, तर 'टाकाऊ पदार्थ' हा मौल्यवान कसा होऊ शकतो?

- (6) टीप लिहा :

विद्युतनिर्मिती पद्धती.

- (7) फरक स्पष्ट करा :

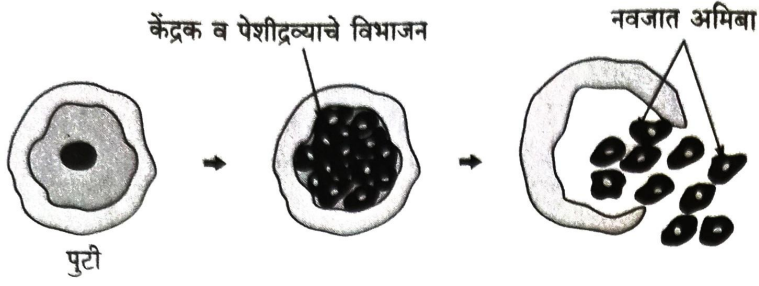
ग्लायकोलायसिस आणि क्रेब चक्र.

प्र. 3. पुढील उपप्रश्न सोडवा : (कोणतेही पाच)

15

- (1) मेदाम्ले म्हणजे काय? त्यांचे विविध उपयोग कोणते?
- (2) तुमच्या शेजारच्या तंबाखू सेवन करणाऱ्या व्यक्तीला तंबाखू सेवनामुळे शरीराची कशा प्रकारे हानी होते ते सांगा.
- (3) आपत्ती व्यवस्थापनाची उद्दिष्टे कोणती?
- (4) कोणकोणते घटक सामाजिक आरोग्य निर्धारित करतात?
- (5) झुरळ कोणत्या संघातील प्राणी आहे? उत्तर सकारण स्पष्ट करा.
- (6) पर्यावरणामध्ये मानवाचे स्थान महत्त्वाचे का आहे?

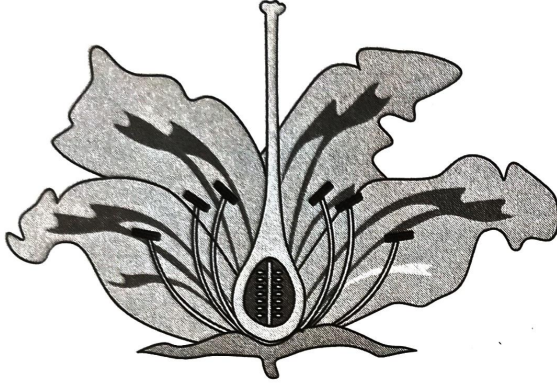
(7) पुढील आकृतीचे निरीक्षण करा व त्या प्रक्रियेचे वर्णन करा :

प्र. 4. पुढील उपप्रश्न सोडवा : (कोणताही एक)

5

(1) पुढील आकृतीला योग्य नावे द्या व रचना स्पष्ट करा :

(2) (i) नैसर्गिक वायू ऊर्जेवर आधारित विद्युत केंद्राची आकृती काढून स्पष्टीकरण द्या.

(ii) पुढील तक्ता पूर्ण करा :

ठिकाण	राज्य	क्षमता
समरल कोटा	-----	-----
अंजनवेल	-----	-----
-----	दिल्ली	1500
-----	आंध्र प्रदेश	1466